

Nieuwsbrief nr. 18

december 2011

Stichting voor Boete & Verzoening

met betrekking tot
Israël, Ismaël en anderen

Secretariaat

Beata Hartendorf-Schaap
Prinsessenkade 22, 2012 MB Haarlem
tel. 023-5317439
e-mail: bhartendorf@filtnet.nl

www.boete-verzoening.nl

Financiën

Harriët Tamminga-Hebels
Otterveld 16, 8017 MK Zwolle
tel. 038-4660133
e-mail: info@boete-verzoening.nl

Bankrekeningen

ING 912.504 Rabo 3659.31.888
t.n.v. Stichting Boete en Verzoening
te Zwolle

Voorwoord

Priesters van de Allerhoogste God? Of priesters tegen wil en dank?

Petrus zegt in zijn eerste brief *“Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God zich tot zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht, u, die voorheen geen volk was, maar nu Gods volk bent; u, die zonder ontferming was, maar nu in ontferming aangenomen bent.”*

Wat wil dat zeggen? Wat houdt dat priesterschap dan in?

Adam was de eerste die namens God zo'n priesterlijke taak kreeg. In Genesis staat “onderwerp en heers”. Maar Adam laat zien waartoe de mens naar eigen inzicht in staat is. Dan zien we Noach en Abraham met hun ups en downs en uiteindelijk leidt dat tot het volk Israël. En op het moment dat God hen uit Egypte leidt, worden ze door God: “Mijn eigendom” genoemd, tenminste, als ze aandachtig naar God luisteren en Zijn verbond bewaren. God noemt hen zelfs ‘een koninkrijk van priesters, een heilige natie.’ Helaas, Israël faalt, maar God geeft niet op en gaat door met de stam van Levi en in het bijzonder met het huis van Aäron.

Wat was nu de specifieke taak die de priesters van God kregen?

Ze moesten offeren, bidden en zegenen, maar ook, in bepaalde zaken, rechtspreken en onderwijzen.

Maar helaas, het priesterschap faalde over het algemeen, waardoor de profeet Hosea tot de uitspraak kwam “Mijn volk gaat ten gronde door het gebrek aan kennis, maar Mijn aanklacht geldt u, o priesters.” De priesters waren er niet in geslaagd om het eigen volk bij hun God te houden en de omringende heidenvolken tot jaloesheid te wekken.

Maar gelukkig geeft God nóg niet op; Hij stuurde Zijn Zoon, Jezus, de beloofde Messias. Jezus de grote hogepriester van het nieuwe, het betere verbond. En ook Hij geeft zijn discipelen opdracht de aarde te onderwerpen. Of specifiek gezegd; “Maak alle volken tot Mijn discipelen en leert hen onderhouden, al wat Ik u bevolen heb”. En een nieuw volk wordt (weder)geboren; Gode ten eigendom, een heilige natie, een koninklijk priesterschap, een uitverkoren generatie.

Als Israël dan de volken niet tot jaloersheid kon wekken, dan moet dit nieuwe volk, dit nieuwe priesterschap, toch zeker Israël tot jaloersheid kunnen wekken. Maar helaas, ook de priesters van dit nieuwe verbond slagen er niet in, hun priesterschap naar behoren te vervullen. En de overgrote meerderheid heeft er zelfs geen idee van, wat 'ons' priesterschap inhoudt.

Als de profeet Hosea nu zou leven, dan sprak hij waarschijnlijk weer dezelfde boodschap. Niet alleen zijn we er niet in geslaagd Israël tot jaloersheid te wekken, maar ook hebben we ons eigen (christelijke) volk niet tot Zijn discipelen kunnen maken. Ja erger nog, we hebben, door onze handel en wandel, vele (volken) tot vijanden van het kruis gemaakt.

Laten wij ons niet verheffen door neer te kijken op Israël, of op de kerk, maar laten we in ootmoed neerknielen voor onze Heer en Heiland, Jezus Christus. En laten we Hem ootmoedig vragen ons te helpen ons priesterschap in alle nederigheid te vervullen. Tot zegen van Israël, tot zegen van de mensen om ons heen en tot zegen voor de volken, maar vooral tot eer van Zijn naam en tot opbouw van Zijn koninkrijk.

Mogen wij u vragen ook in dit nieuwe jaar ons weer in uw gebeden te gedenken? En graag willen wij, als bestuur, ook u in het nieuwe jaar van harte Gods zegen toewensen.

Wout Bouwman, voorzitter

Verspreiding van 'Een Spijker aan de Brug' in Israël is begonnen!

De langverwachte verspreiding van de vertaling in het hebreuws van "Een Spijker aan de Brug" is begonnen. Het beschrijft de geschiedenis van ons werk op de Joodse begraafplaatsen, en geeft ook de reden aan waaróm wij dit werk doen: onze verootmoediging voor het christelijke verleden jegens de Joden.

Het bestuur van onze Stichting Boete & Verzoening en de Werkgroep vonden het belangrijk dat ik persoonlijk naar Israël zou gaan om het boekje daar aan zoveel mogelijk hooggeplaatsten, persmensen en allerlei instellingen voor Holocaust-slachtoffers aan te bieden. Dus ben ik begin november, samen met mijn vrouw Pieternel, naar Israël gevlogen.

Een Joodse diplomaat kreeg, voorafgaand aan onze reis, via vrienden het boekje in handen. Hij zei na het gelezen te hebben: "Dit boekje moet in handen komen van alle Holocaust-overlevenden. Maar ook van alle

jongeren in Israël! Dit boekje moet als een zaad uitgestrooid worden over het hele land. Het is heel belangrijk!”

Nu we terug zijn van deze werkreis kunnen we zeggen: Het is niet gelukt om het boekje persoonlijk aan te bieden aan een aantal Knesset-leden en aan de Sefardische Opperrabbijn; zij hebben het via een tussenpersoon overhandigd gekregen. Maar we zijn des te hartelijker en dankbaarder ontvangen door degenen die nog steeds lijden onder de naweeën van de Nazi-vervolging.

En het commentaar van Opperrabbijn Metzger van Israël was vorig jaar overduidelijk toen hij een proef van de vertaling aangeboden kreeg: “Ik ben er diep door getroffen. Het is ongelooflijk, dat niet-Joden uit eigen beweging dit werk hebben ondernomen.”

Pieternel en ik hebben Holocaust slachtoffers in Jeruzalem en in Haifa bezocht. In Haifa waren we de gast van Judith Setz, maatschappelijk werkster van de Christelijke Ambassade in Jeruzalem, die in Haifa een tehuis voor Holocaust slachtoffers heeft. Ze bemerkte na mijn toespraak hoe geweldig goed het werk bij deze mensen overkomt, en hoe sommigen met tranen in de ogen van ontroering het boekje in ontvangst namen. Ze deed daarom het voorstel dat ik spoedig terug zou komen om ook in andere tehuizen een hele serie van deze toespraken te houden; zij zou een tournee voor mij kunnen regelen. Maar aangezien velen van hen alleen Russisch spreken, zou ik een Russische vertaling mee moeten brengen!

Ik heb gezegd, dat het wel een jaartje zal duren voor we in onze Stichting het geld hebben verzameld en zoiets zouden kunnen realiseren.

Op het kantoor voor Informatie aan Oorlogsslachtoffers van de Nederlandse Ambassade was men eveneens blij met het boekje, en wilde om te beginnen alvast 50 boekjes hebben. Men was vast van plan alle bezoekers er op te attenderen.

Pieternel en Kees Sybrandi met in het midden Yohanna Gottesfeld, directrice van de Stichting AMCHA-Jeruzalem, die erg blij was met een stapel van onze boekjes.

Al met al hebben honderden boekjes nu hun weg naar Israëlische mensen gevonden. Een rabbijn schreef ons: “Ik wil u graag helpen bij uw heilige werk van de verspreiding! Uw werk moet grotere bekendheid krijgen in Israël en onder de Joodse gemeenschappen over de hele wereld.”

Kees Sybrandi

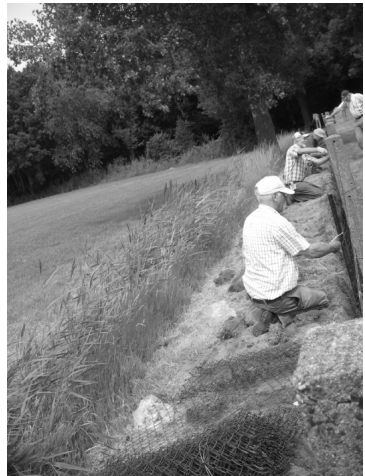
We nemen het drukken van de Russische vertaling (die al bijna klaar is) snel ter hand en hopen dat er t.z.t. genoeg fondsen in het Boekenfonds zullen zijn. We vertrouwen erop dat we volgend jaar de tournee langs de tehuizen kunnen maken en dan ook deze Russische vertaling kunnen uitreiken. Er wordt naar uitgekeken!

Impressie van de werkweek 2011 op de Joodse begraafplaats te Muiderberg

Nooit eerder hebben we in Nederland op zo'n grote en uitgestrekte begraafplaats gewerkt als dit jaar in Muiderberg. En als je daar meer dan 40.000 zerken ziet, besef je ineens hoe groot de joodse gemeenschap in Nederland moet zijn geweest voor de Tweede Wereldoorlog.

Ons was gevraagd te helpen bij het schilderen van de letters, het aanleggen van een nieuw kohaniem-pad (speciaal voor de priester) langs een veld waar in de toekomst begraven gaat worden. Ook werd hulp verwacht bij het lijmen van stenen en het ingraven en aanbrengen van gaas rond de begraafplaats vanwege een konijnenplaag. Deze laatste klus was eigenlijk het meest urgent, maar ook het meest zware werk wat ons wachtte: meer dan 1.000 meter gaas...!!!

De week begon en ik hoopte er maar het beste van! We zouden wel zien hoever hoe we zouden komen. Meer dan een kilometer gaas ingraven op een diepte van 30 cm met de hand en dan ook weer dichtgooien was veel werk. Verwonderd en verbaasd was ik om te merken hoe gemotiveerd ieder was bij de aanvang van het werk. Nog meer verwonderd was ik om te horen dat het overal in Nederland om ons heen nogal moeilijk was met het weer: steeds maar regen en nog meer regen! Toch hebben wij eigenlijk alle dagen kunnen doorwerken, behalve dan het letteren van de grafstenen; dat moest na twee dagen wegens de vochtigheid worden gestaakt.

Ingraven van het gaas

Maar wat een verrassing en een bemoediging was het, toen de dames (van armoe) ineens de mannen gingen helpen bij het ingraven van het gaas en het dichtgooien van de geulen en het aanharken van het zand. Hierdoor kregen de mannen ook weer vleugels en vorderde het plaatsen van het gaas boven verwachting snel. Tot mijn opperste verbazing en tegen mijn

verwachting in, maar in diepe dankbaarheid en grote blijdschap naar Adonai, mocht ik dat grote werk binnen vier dagen zien klaarkomen. Wat een zegen ligt er in zoveel gezamenlijke liefdevolle opoffering en samenwerking, als je dat met elkaar voor Gods Oogappel mag doen en Zijn Zegen erover mag beleven.

Het was dan ook een bijzonder moment, toen het bestuur van de Joodse gemeente uit Amsterdam op vrijdagmorgen een geschenk aanbood “wat recht uit hun hart kwam”, zeiden ze erbij. Het was een zilveren zevenarmige kandelaar.

Mw. Hanna van Beetz en dhr. Benno van Praag van de Joodse gemeente Amsterdam en Kees Sybrandi

Moge dit beeld van het Licht van de Eeuwige, wat altijd moest blijven branden in de tempel, ons leiden tot een steeds diepere boetvaardigheid. Ook in het komende jaar als we onze werkzaamheden in Muiderberg en Diemen mogen voortzetten.

Piet Luijten

Papoea - Nederland

Verslag van de voortgang van verzoening

Het was in juli 2010 dat de eerste ontmoeting plaats vond tussen ds. Marthen Su uit Papoea en Wout Bouwman van Boete & Verzoening. De specifieke vraag van ds. Su aan onze stichting was *“Zijn jullie bereid om naar Papoea toe te komen om vergeving te vragen voor de manier waarop Nederland -in de ogen van de Papoea's- hen heeft verkwanseld aan Indonesië, terwijl hen, door de koningin zélf, onafhankelijkheid was beloofd.”*

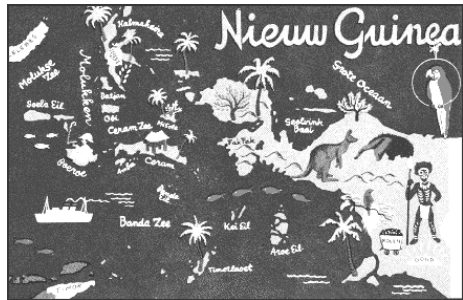
Bij die gelegenheid heb ik toegezegd dat die bereidheid er in principe is, maar dat het wel eerst binnen Boete & Verzoening moet worden besproken én door God moet worden bevestigd.

Inmiddels zijn er een aantal besprekingen geweest met in Nederland wonende Papoea's en enkele andere Papoea-deskundigen. Uit die gesprekken bleek dat er twee verschillende visies zijn, nl.

1. langs politieke weg, via de Verenigde Naties,
2. langs de weg van verzoening en vergeving.

Dit laatste ligt duidelijk op de weg van Boete & Verzoening. Het is dan ook logisch dat onze stichting zich vooral op het laatste richt.

Het is nog niet duidelijk of, wanneer en wie er naar Papoea zullen gaan. Zowel 2012 als 2013 zijn genoemd als geschikte momenten, omdat het dan 50 jaar geleden is dat Nederland zich heeft teruggetrokken uit Nederlands Nieuw Guinea en het jaar erna 50 jaar geleden is dat het land aan Indonesië is overgedragen. In gebed en in overleg zoeken we om duidelijkheid.

Daarnaast spelen ook de (nog niet) beschikbare financiën een belangrijke rol, want er moet ook in Papoea tussen de verschillende plaatsen gevlogen worden omdat de afstanden groot zijn en goede wegen sporadisch.

Wout Bouwman

Verslag werkdag in Sneek

Op 11 mei jl. hebben we een dag gewerkt op de Joodse begraafplaats te Sneek. De werkgroep 'Kerk en Israël' van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) te Sneek e.o. had het idee opgevat om de plaatselijke Joodse begraafplaats te gaan opknappen. Daarvoor hadden ze de hulp ingeroepen van Boete en Verzoening.

Om 8.45 uur hadden 14 mensen uit Sneek zich verzameld voor het toegangshek in afwachting van de sleutel die door iemand van de burgerlijke gemeente gebracht zou worden. Zo rond 9.15 uur hebben we samen o.l.v. ds. Mook het Kaddisj gebed gebeden waarna we aan de slag zijn gegaan. Er was even wat verwarring, omdat niet helemaal zeker was of dhr. Gans de bevestiging had gegeven dat hier gewerkt zou mogen worden. Eén telefoontje naar Kees Sybrandi, die op zijn beurt dhr. Gans belde, was voldoende om door te gaan. Gelukkig!

De burens waren zo welwillend om een elektriciteitskabel en een waterslang uit te rollen tot aan het hek van de begraafplaats. Met twee hogedrukspuiten is er hard gewerkt en in een mum van tijd zag je de algen van de grafstenen verdwijnen. Een aantal mensen zijn het onkruid gaan verwijderen uit de perken en kwamen zelf op de gedachte om de kleine steentjes, die aardig zwart zagen, te gaan schoonwassen in babyshampoo. Zo kwamen er mooie witte steentjes tevoorschijn. Ook konden we een aantal stenen opnieuw beletteren.

Van veel stenen zijn de letters echter nooit zwart geweest die hebben we dan ook zo gelaten.

Een groepje mannen o.l.v. Jelle Molenaar heeft een aantal stenen rechtgezet. We hadden in Wim en Lenie van Schuijlenburg prima catering, zij hebben ons voortreffelijk verzorgd met koffie, thee en het echte Friese suikerbrood.

Hoe het was

en

hoe het geworden is

Jelle heeft tussen de middag nog iets verteld over zijn betrokkenheid bij Boete en Verzoening en over zijn motivatie. Dit viel heel goed, temeer daar Jelle ook in de buurt van Sneek is opgegroeid.

Om 16.15 uur waren we klaar en om 16.30 uur kon de gemeente het hek afsluiten, volgens afspraak. De mensen waren erg enthousiast en hebben een heerlijke dag gehad, aldus de mails die ik nadien ontving.

Aafke Stoppels

Column van ds. M. Mook uit Sneek, geplaatst in het Friesch Dagblad:

Een zonnige dag in mei. Met een groepje mensen vatten we het plan op om de Joodse begraafplaats in Sneek een opknapbeurt te geven. Je voelt je als gelovige tot in de wortel verbonden met het Joodse volk, en zij die daar begraven liggen kunnen niks meer doen. Zo'n plan vergt veel praten, zorgvuldige voorbereiding en toestemming van her en der. Voorafgaande aan het betreden van de begraafplaats baden we het Kaddisj gebed. Mannen met gedekte hoofden. Indrukwekkende woorden, roerend. Een stilte deed ze je overdenken. En dan aan de gang. Stenen rechtzetten. Mos eraf spuiten met een hogedrukspuit. Letters overtrekken, tamponerend. Onkruid wieden. Met borstels schoonmaakwerk doen. En tijdens de lunch stilstaan bij iemands verhaal uit de oorlogstijd. En dan weer spuiten, de zon in je rug. En ineens, bij een grafsteen, dat rijke spectrum van de regenboogkleuren. Als een signaal van boven. Gods verbond met Zijn volk, met hen die daar liggen, maar ook met u en mij.

GIFTEN

Mocht u een gift willen overmaken, dan kunt u de bijgevoegde acceptgiro gebruiken (s.v.p. ook uw eigen naam en adres invullen!). Alvast hartelijk dank! Voor een gift aan het **boekenfonds** (t.b.v. vertalingen van 'Een spijker aan de brug') s.v.p. uw gift laten eindigen op 75 cent, bijv. € 25,75. Wilt u aan de kosten voor de **werkweek 2012** bijdragen, maak dan een gift over die eindigt op 12 cent en giften **verzoeningsreis Papoea** eindigen op 30 cent. Ronde bedragen worden als algemene gift geboekt.